

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 16 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2026

16.00: Ήναρξη – Χαιρετισμοί Ἐπισήμων

Α΄ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ:

17.00- 18.30: Τό Χρονικό τῆς Ἐξόδου καί ἡ καθημερινή ζωή στό Μεσολόγγι

Πρόεδρος:

Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος καί Ἀλμυροῦ κ. Ἰγνάτιος

Χριστιαλένα Εὐγκη: 1824-1827: Τά γεγονότα πρίν καί μετά τήν Ἔξοδο τοῦ Μεσολογγίου μέσα ἀπό ψηφιοποιημένες συλλογές τῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων.

Σοφία Καρύμπαλη - Κυριαζή: Ἡ καθημερινή ζωή τῶν ὑπερασπιστῶν τῆς Ἱερᾶς Πόλεως Μεσολογγίου κατά τή Β΄ Πολιορκία καί τήν Ἡρωική Ἔξοδο μέσα ἀπό τά κείμενα τῶν ιστοριογράφων καί ἀπομνημονευματογράφων.

Μάνθα Ζωγράφου: Δίκαιο καί Δικαιοσύνη στό ἐπαναστατημένο Μεσολόγγι.

Μηνᾶς Ἀντύπας: Οἰκονομία καί καθημερινή ζωή τῶν προσφύγων τοῦ Μεσολογγίου στόν Κάλαμο μέσα ἀπό τό ἀρχεῖο τοῦ νοταρίου τοῦ νησιοῦ Τζώρτζη Καρβούνη.

Θεοδώρα Ζαφειράτου: Τό Μεσολόγγι καί ὁ Κάλαμος σέ ἰδιωτικές ἐπιστολές τῶν ἐτῶν 1821-1830.

18.30-19.00 Διάλειμμα

Β΄ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ:

19.00- 21.00: Πρόσωπα τῆς Β΄ Πολιορκίας καί τῆς Ἐξόδου τοῦ Μεσολογγίου

Πρόεδρος:

Σεβ. Μητροπολίτης Αἰτωλίας καί Ἀκαρνανίας κ. Δαμασκηνός

Σεβ. Μητροπολίτης Σισανίου καί Σιατίστης κ. Ἀθανάσιος: Ὁ Νικόλαος Κασομούλης καί τό ἔπος τοῦ Μεσολογγίου.

π. Χριστοφόρος Χρόνης: Ἡ συμβολή τοῦ Ὁρθοδόξου κλήρου τῆς Ἱερᾶς Πόλεως Μεσολογγίου κατά τή Β΄ Πολιορκία καί κατά τήν Ἔξοδο – Οἱ Ἐλεύθεροι Πολιορκημένοι ὡς παράδειγμα ποιμαντικῆς παιδείας καί πνευματικοῦ ἥθους στήν Ὁρθόδοξη παράδοση.

Γεώργιος Πιτσινέλης: Μεσολόγγι καί Ἐκκλησία. Ἀπό τήν εὐχή ὑπέρ εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου στήν εὐλόγηση τῶν ὄπλων καί ἡ δράση τῶν ἱερωμένων στήν Πολιορκία καί στήν Ἔξοδο.

Βασίλειος Τσιαμάκης: Ἡ φιλοπατρία τῶν ἀγωνιστῶν κληρικῶν τοῦ Μεσολογγίου. Ἡ περίπτωση τοῦ Ἄρτης Πορφυρίου.

Εὐγενία Κατούφα: Γυναῖκες Μεσολογγίτισσες. **Ἰωάννης Μπουγάς:** Μεσσήνιοι καί Μανιάτες ἀγωνιστές πού πολέμησαν στό Μεσολόγγι κατά τήν Ἐπανάσταση τοῦ 1821.

Νικόλαος Τριφιάνος καί Χαράλαμπος Χαραλαμπόπουλος: Ἡ συμμετοχή τῶν Ναυπακτίων στή Β΄ Πολιορκία καί στήν Ἔξοδο τοῦ Μεσολογγίου.

ΣΑΒΒΑΤΟ 17 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2026

Γ΄ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ:

10.00-11.15: Στρατιωτικές ἐπιχειρήσεις στό Μεσολόγγι

Πρόεδρος:

Ἀρχιμ. Θεόκλητος Μέντης

Ἰωάννης Κατσαβός: Φρούριο ἢ κάστρο Ἱερᾶς Πόλεως Μεσολογγίου (συνοπτικό χρονικό).

Νικόλαος Κανελλόπουλος: Ἀνάλυση τῶν στρατιωτικῶν ἐπιχειρήσεων τῆς Β΄ Πολιορκίας τοῦ Μεσολογγίου (1825-1826).

Διονύσιος Τσιριγώτης: Τό Μεσολόγγι ὡς μικροσύστημα Ἀσύμμετρης Στρατηγικῆς. Θεωρητική καί Ἐμπειρική ἀνάλυση τῆς Κλείσοβας.

Σεβ. Μητροπολίτης Μαρωνείας καί Κομοτηνῆς κ. Παντελεήμων: Σύγχρονες πηγές περί τῶν πολιορκιῶν καί τῆς Ἐξόδου τοῦ Μεσολογγίου. Ἡ περίπτωση τῆς Μεγάλης Στρατιωτικῆς καί Ναυτικῆς Ἐγκυκλοπαιδείας.

Δ΄ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ:

11.15-12.00: Μεσολόγγι καί Φιλελληνισμός

Πρόεδρος:

Κωνσταντῖνος Χολέβας

π. Σπυρίδων Λόντος: Πτυχές τῆς προσφορᾶς τοῦ Ἑλβετοῦ Φιλέλληνα Ἰωάννη Ἰάκωβου Μάγερ στήν Ἱερά Πόλη τοῦ Μεσολογγίου.

Ἀναστασία Τσαγκαράκη: Ἀγνωστοί Φιλέλληνες πεθαίνουν γιά τό Μεσολόγγι.

12.00- 12.30 Διάλειμμα

Ε΄ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ:

12.30- 13.30: Τό Μεσολόγγι στόν Τύπο τῆς ἐποχῆς

Πρόεδρος:

Μάνθα Ζωγράφου

Εὐριπίδης Ἀντωνιάδης – Σταμάτιος Γιαννουλάκης: Ἡ Ἔξοδος τοῦ Μεσολογγίου μέσα ἀπό τόν ἑλληνικό Τύπο τῆς ἐποχῆς. Ἡ περίπτωση τῶν ἐφημερίδων ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ, Ο ΦΙΛΟΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ καί Η ΓΕΝΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Νικόλαος Τόμπρος: Ἡ Ἔξοδος τοῦ Μεσολογγίου στόν ἑλληνικό ἐπαναστατικό Τύπο τῆς ἐποχῆς.

13.30- 16.30	Κωνσταντίνος Πέττας: Ἡ παρουσία τῶν λογοτεχνικῶν κειμένων στὰ «Ἑλληνικά Χρονικά» τοῦ Μεσολογγίου. ΜΕΣΗΜΒΡΙΝΗ ΔΙΑΚΟΠΗ
ΣΤ΄ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ:	
16.30- 18.00:	Ἡ ἐπίδραση τῆς Ἑξόδου τοῦ Μεσολογγίου στή Λογοτεχνία καί στήν Τέχνη Πρόεδρος: Καθηγητής Νικόλαος Τόμπρος π. Θεόδωρος Τσαμπαζίδης: Ἀναλύοντας, διδάσκοντας καί ἐρμηνεύοντας τούς Ἐλεύθερους Πολιορκημένους: Μία μουσικοδιδακτική προσέγγιση σέ συμπεριληπτικό περιβάλλον. Ἑμμανουήλ Βαρβούνης: Τό Μεσολόγγι καί οἱ Ἀγωνιστές του στὰ ἑλληνικά δημοτικά τραγούδια. Γεώργιος Ναθαναήλ: Εἰκόνες ἀπό τό ἥρωικό Μεσολόγγι μέσα ἀπό τόν «Νέο Ἀριστοφάνη». Ἑλενα Χατζόγλου: Ἡ Ἑξοδος τοῦ Μεσολογγίου στή Λογοτεχνία καί στόν δοκιμιακό λόγο. Ἀνδρομάχη Παναγιώτου: Ἡ Ἑλλάδα στὰ ἐρείπια τοῦ Μεσολογγίου μέσα ἀπό τά μάτια τοῦ Εὐγενίου Ντελακρουά, στόν καμβά τοῦ ἐπαναστατικοῦ 19 ^{ου} αἰώνα. Κωνσταντίνος Χολέβας: «Μικροί Ἥρωες τοῦ Εἰκοσιένα». Ἡ Πολιορκία τοῦ Μεσολογγίου στήν παιδική λογοτεχνία.
18.00- 18.15:	Διάλειμμα
Ζ΄ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ:	
18.15-19.15:	Ἡ ἠθική, ἐθνική καί διπλωματική σημασία τῆς Ἑξόδου τοῦ Μεσολογγίου Πρόεδρος: Καθηγητής Ἑμμανουήλ Βαρβούνης Ἀπόστολος Νικολαΐδης: Ἡ ἠθική δυναμική τῆς Ἑξόδου τοῦ Μεσολογγίου.

19.15:	Κωστής Κοκκινόφτας: Κάθε ἐλεύθερος ἄνθρωπος εἶναι δημότης Μεσολογγίου. Τό Μεσολόγγι, πρότυπο γιά τήν ἀγωνιζόμενη Κύπρο. Ἀθανάσιος Γραμμένος: Ἑξοδος τοῦ Μεσολογγίου. Γεωπολιτικές καί Διπλωματικές ἐπιπτώσεις γιά τήν Ἑλληνική Ἐπανάσταση.
19.30:	Συμπεράσματα ἀπό τόν Πρόεδρο τῆς Ἐπιστημονικῆς Ἐπιτροπῆς Καθηγητή κ. Ἑμμανουήλ Βαρβούνη. Λήξη τῶν ἐπιστημονικῶν ἐργασιῶν τοῦ Συνεδρίου.
ΚΥΡΙΑΚΗ 18 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2026	
Ἐκκλησιασμός τῶν συνέδρων στόν Ἱερό Μητροπολιτικό Ναό Ἀγίου Σπυρίδωνος Μεσολογγίου. Ἐπίσκεψη στόν Κῆπο τῶν Ἡρώων. Ἐπίσημο Γεῦμα – Ἀναχώρηση συνέδρων.	
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ:	
Πρόεδρος: Ἑμμανουήλ Βαρβούνης, Καθηγητής Σχολῆς Ἀνθρωπιστικῶν Ἐπιστημῶν ΔΠΘ	
Μέλη: Δημήτριος Μόσχος, Καθηγητής Θεολογικῆς Σχολῆς ΕΚΠΑ Νικόλαος Τόμπρος, Ἀναπληρωτής Καθηγητής ΣΣΕ Αἰκατερίνη Γαλάνη, Ἐπικουρή Καθηγήτρια ΠΑΠΕΙ Κωνσταντίνος Χολέβας: Πολιτικός Ἐπιστήμων	
Ἑπικοινωνία: Ἀρχιμ. Θεόκλητος Μέντης, Γραμματεὺς ΕΣΕ Πολιτιστικῆς Ταυτότητος, τηλ. 210-7272259 Email: politistikitautotita@yahoo.gr	

Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καί Ἡ Ἱερά Μητροπολις Ἀιτωλίας καί Ἀκαρνανίας
Σᾶς προσκαλοῦν στό
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
Μέ Κεντρικό Θέμα:
Μεσολόγγι 1826-2026: Τόπος Θυσίας καί Οἰκουμενικό Σύμβολο Ἐλευθερίας
Φορεὺς Διοργανώσεως: Εἰδική Συνοδική Ἐπιτροπὴ Πολιτιστικῆς Ταυτότητος Χῶρος Διεξαγωγῆς: Τρικούπειο Πολιτιστικό Κέντρο Ἱερά Πόλις Μεσολογγίου, 16-18 Ὀκτωβρίου 2026